FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER

fremsat den 16. september 1997 *

1. Nærværende sag har sit udspring i en af selskabet John Deere Limited (herefter »John Deere«) iværksat appel mod den af Retten i Første Instans afsagte dom af 27. oktober 1994 i sagen John Deere mod Kommissionen [1] (herefter »den anfægtede dom«). Ved denne dom frifandt Retten Kommissionen i et af John Deere indgivet annullationssøgsmål mod beslutning 92/157/EØF [2] (herefter »beslutningen«), hvori Kommissionen fastslog, at aftalen om udveksling af oplysninger om indregistreringer af landbrugstraktorer i Det Forenede Kongerige var i strid med traktatens artikel 85, stk. 1, i det omfang den medførte udveksling af oplysninger, som gjorde det muligt for hver enkelt traktorproducent at få kendskab til konkurrenters salg og forhandlernes import og salg.

I — De faktiske omstændigheder og den administrative procedure

2. Den foreliggende sags faktiske omstændigheder fremgår af præmis 1-18 i den af Retten afsagte anfægtede dom. De gengives her i en lidt anden rækkefølge.

3. I henhold til Det Forenede Kongeriges lovgivning skal alle køretøjer indregistreres i Departement of Transport, såfremt de skal anvendes på offentlig vej i Det Forenede Kongerige. Ansvaret for sådanne indregistreringer påhviler the Local Vehicles Licensing Offices (herefter »LVLO«), hvoraf der findes ca. 60. Fremgangsmåden for indregistrering af køretøjer er reguleret i en ministeriel instruks med titlen »Procedure for the first licensing and registration of motor Vehicles«. Ifølge denne instruks skal ansøgningen om indregistrering af et køretøj indgives på en særlig blanket, blanket V55.

4. Blanket V55 indeholder en række oplysninger om salg af køretøjer. Inden for sektoren for landbrugstraktorer har fabrikanter og importører, på grundlag af disse oplysninger, besluttet at oprette et informationssystem, som kaldes »UK Agricultural Tractor Registration Exchange« (herefter »informationsudvekslingsordningen«), der gjorde det muligt at få kendskab til fabrikanternes salg samt forhandlernes salg og import. Aftalen blev suspenderet i 1988, men i 1990 indgik nogle af aftaleparterne, herunder John Deere,

* Originalsprog: spansk.

1 — Sag T-35/92, Sml. II, s. 957.

2 — Kommissionens beslutning af 17.2.1992 om en procedure i henhold til EØF-traktatens artikel 85 (IV/31.370 og 31.446 — U. K. Agricultural Tractor Registration Exchange, EFT L 68, s. 19).

en ny aftale vedrørende udsendelsen af oplysninger, som benævntes »UK Tractor Registration Data System« (herefter »Data System«).

5. Alle fabrikanter eller importører af landbrugstraktorer i Det Forenede Kongerige kunne i princippet få adgang til informationsudvekslingsordningen og Data System. Medlemsantallet har varieret i den periode, hvor undersøgelserne i sagen har stået på, i overensstemmelse med den omstrukturering, branchen har gennemgået. På tidspunktet for anmeldelsen deltog otte fabrikanter i aftalen, heriblandt John Deere. Disse otte fabrikanter var de største erhvervsdrivende i branchen, eftersom de ifølge Kommissionen havde 87-88% af det britiske traktormarked, mens resten af markedet var delt mellem flere små fabrikanter.

6. Udarbejdelsen af denne informationsudvekslingsordning blev foretaget af Agricultural Engineers Association Limited (herefter »AEA«), en erhvervssammenslutning for alle fabrikanter eller importører af landbrugstraktorer, der driver virksomhed i Det Forenede Kongerige, der på tidspunktet for de i sagen omhandlede omstændigheder havde ca. 200 medlemmer, heriblandt Case Europe Limited, John Deere, Fiatagri UK Limited, Ford New Holland Limited, Massey-Ferguson (United Kingdom) Limited, Renault Agricultural Limited, Same-Lamborghini (UK) Limited og Watveare Limited.

Behandlingen af data, der findes i V55-blanketten, varetages af edb-serviceselskabet Systematics International Group of Companies Limited (herefter »SIL«), til hvilket Department of Transport tilsendte de oplysninger, som det modtog i forbindelse med indregistrering af landbrugstraktorer. Omkostningerne for SIL's ydelser blev faktureret til de enkelte aftaledeltagere på et individuelt forhandlet grundlag. Hver deltager i aftalen havde en individuel kontrakt med SIL.

7. Indholdet af aftalen om udveksling af oplysninger var fastlagt ved de i blanket V55 indeholdte oplysninger og af anvendelsen af disse oplysninger i forbindelse med denne aftale. John Deere og Kommissionen har i denne henseende forskellige opfattelser, som fremgår af præmis 8-17 i den anfægtede dom.

8. John Deere har anført, at blanket V55 findes i fem forskellige varianter, der er nummereret V55/1-V55/5, og som er beskrevet i den førnævnte instruks om fremgangsmåden. Blanketterne V55/2 og V55/4, som kun blev brugt af British Leyland, benyttes ikke længere, mens blanket V55/3, som bliver benyttet ved tab eller tyveri af blanket V55/1, bliver udfyldt i hånden. Nærværende sag angår således alene blanketterne 1 og 5.

9. Ifølge Kommissionen findes blanketterne hovedsagelig i to varianter: dels blanketterne

V55/1-V55/4, som udfyldes på forhånd af fabrikanterne og eneimportørerne, og som benyttes af eneforhandlerne til indregistrering af de køretøjer, de får leveret, dels blanket V55/5, der benyttes ved parallelimport.

10. Ifølge John Deere er den af Kommissionen benyttede sondring vildledende. Blanket V55/5 benyttes dels, når brugte køretøjer for første gang indregistreres i Det Forenede Kongerige, dels når køretøjer indføres til Det Forenede Kongerige af uafhængige importører.

11. John Deere har først anført, at alene blanket V55/1, hvis bagside udfyldes af køretøjets registrerede ejer, dvs. kunden eller ejeren, »udfyldes på forhånd« på forsiden af køretøjets fabrikant eller importør. Bortset fra de oplysninger, som findes nederst på siden, gengives oplysningerne på første side af blanket V55/1 på en kopi, nemlig andet blad. Den nederste halvdel af dette blad er forbeholdt statistiske oplysninger. Bladet kan også udfyldes af den registrerede ejer af køretøjet. Selv om det statistiske afsnit ikke skulle være blevet udfyldt af den registrerede ejer, kræves det af den autoriserede forhandler, som har forestået salget, i henhold til den førnævnte ministerielle instruks at angive kundens postnummer. Den således udfyldte blanket sendes dernæst til det lokale LVLO, som adskiller de to blade og videresender første blad til Driver and Vehicles Licensing Center, som udsteder indregistreringspapirerne. Den ministerielle instruks bestemmer endvidere, at det andet blad sendes til et edb-firma, der for hver hovedkategori af køretøjer af branchen er udpeget over for de offentlige myndigheder. For landbrugstraktorers vedkommende drejer det som om SIL.

12. John Deere har desuden anført, at blanket V55/5 benyttes til samtlige salg bortset fra førstegangssalg. Virksomheden bestrider endvidere Kommissionens opfattelse, hvorefter blanketten muliggør identifikation af parallelimport. SIL anvender de i blanketten indeholdte oplysninger, hvorefter blanketten makuleres, uden at den på noget tidspunkt har været stillet direkte til rådighed for deltagerne i aftalen.

13. Ifølge Kommissionen indeholder blanketten følgende oplysninger, idet appellanten dog ikke på alle punkter deler Kommissionens opfattelse:

— Mærke (producent).

— Model-, serie- og chassisnummer: Det er John Deere's opfattelse, at det i beslutningens punkt 14, tredje led, anførte på dette punkt er ufuldstændigt og unøjag-

tigt. Ifølge selskabet er disse oplysninger udelukkende til intern brug i SIL med det formål at hindre dobbelte indregistreringer, og SIL stiller ikke køretøjernes serienummer til rådighed for deltagerne. SIL registrerer oplysningerne vedrørende serienummer (eller chassisnummer), men ifølge ordningen i den første anmeldelse videregives disse ikke længere til aftalens deltagere, idet det siden den 1. september 1988 er aftalt, at SIL ikke længere tilstiller deltagerne i aftalen indregistreringsblanketten for køretøjerne.

— Oprindelig forhandler og sælger (kodenummer, navn, adresse og postnummer): Ifølge John Deere, hvis oplysninger på dette punkt er blevet bekræftet af SIL, og anderledes end anført i beslutningens punkt 14, fjerde led, registrerer SIL ikke i sin database forhandlerens navn, adresse og postnummer. Endvidere registreres den oprindelige forhandlers kodenummer (rubrik 54) kun i det tilfælde, hvor der ikke foreligger kodenummer for den sælgende forhandler (rubrik 61).

— Fuldstændigt postnummer for køretøjets registrerede ejer.

— Den registrerede ejers navn og adresse: Ifølge John Deere og i modsætning til det i beslutningens punkt 14, syvende led, anførte, ekstraherer SIL ikke køretøjets ejers navn og adresse fra blanket V55. I relation hertil er det blevet bekræftet, at selv om disse oplysninger eventuelt skulle forekomme på s. 3 i blanket V55, som er den eneste side, der sendes til SIL, registreres disse oplysninger ikke af SIL og videresendes følgelig ikke til deltagerne i aftalen.

14. John Deere har anført, at de af SIL benyttede oplysninger, der ifølge selskabet udelukkende vedrører indregistreringerne og ikke de foretagne salg, er følgende:

— køretøjets mærke (rubrik 18)

— køretøjets model (rubrik 21)

— beskrivelse af køretøjets karosseri (rubrik 23)

— forhandleren, der har forestået salget (rubrik 61)

— den registrerede ejers postområde (rubrik 70)

— datoen for SIL's modtagelse af blankettens andet blad.

15. Det er Kommissionens opfattelse, at de oplysninger, der tilstilles deltagerne i aftalen, kan henføres til følgende tre adskilte kategorier:

— De aggregerede data vedrørende branchen: branchens samlede salg, med eller uden opdeling efter antal hk og kraftoverførselsform. Disse oplysninger er tilgængelige for perioder på henholdsvis et år, et kvartal, en måned eller en uge.

— Oplysninger vedrørende en enkelt deltagers salg: antallet af enheder solgt af den enkelte producent og hans markedsandel fordelt på forskellige geografiske områder, nemlig henholdsvis hele Det Forenede Kongerige, en region, et grevskab eller et forhandleområde, identificeret ved hjælp af de postnumre, som er omfattet af det pågældende område. Disse oplysninger fås for perioder, der dækker henholdsvis en måned, et kvartal eller et år (i sidstnævnte tilfælde de sidste tolv måneder, kalenderåret eller en løbende tolvmåneders periode).

— Oplysninger vedrørende salg afsluttet af forhandlere, som indgår i deltagernes forhandlernet, herunder import og eksport i deres respektive aftaleområder. Det er således muligt at fastslå importen og eksporten mellem de forskellige forhandlerområder og at sammenligne disse salgsaktiviteter med forhandlernes afsætning i deres eget aftaleområde.

16. Kommissionen har endvidere anført, at SIL indtil den 1. september 1988 sendte deltagerne kopier af blanket V55/5, der benyttes af de uafhængige importører. Efter den nævnte dato fik de alene videregivet oplysningerne fra denne blanket. Det er imidlertid Kommissionens opfattelse, at dette gjorde det muligt at identificere import fra andre lande i Fællesskabet, først og fremmest ved hjælp af serienummeret.

17. John Deere har anført, at det i 1990 etablerede Data System gjorde det muligt for SIL at stille fire kategorier af oplysninger til rådighed for deltagerne:

— Aggregerede data vedrørende branchen: Hver deltager kan få oplysninger vedrørende det samlede antal indregistreringer inden for branchen, enten uden nogen produktopdeling i modeller eller med en

opdeling på grundlag af antal hk eller kraftoverførselsform, og dette enten for Det Forenede Kongerige samlet eller for hver af de ti regioner, som hører under Ministeriet for Landbrug, Fiskeri og Fødevarer (herefter »Landbrugsministeriet«), såvel som efter landbrugstype, efter grevskab, efter de egne forhandleres salgsområder eller efter postnummer. Disse salg kan præsenteres enten månedligt eller ugentligt.

— Oplysninger vedrørende den pågældende virksomheds egne salg: SIL kan tilstille deltagerne »skræddersyede« udtog vedrørende deres samlede individuelle salg såvel som vedrørende deres salg fordelt på modeller, for Det Forenede Kongerige som helhed, for Landbrugsministeriets regioner, for landbrugstyper, for grevskab, for egne forhandleres salgsområder og for postnummer. SIL kan endvidere individuelt meddele hver producent oplysninger, enten i aggregeret form eller fordelt på modeller, om salg foretaget af en forhandler på hans område eller om en forhandlers samlede afsætning uden angivelse af salgssted. Disse oplysninger vil kunne meddeles månedligt. Ifølge John Deere bør det endvidere påpeges, at selv om beslutningen i punkt 26 korrekt opregner de oplysninger, som kan fremsendes i denne forbindelse, skal udtrykkene forhandlernes »import« og »eksport« forstås som dels salg foretaget af andre forhandlere inden for et givet aftaleområde, dels salg foretaget af en forhandler uden for vedkommendes eget aftaleområde. Disse udtryk, som kunne misforstås, betegner på ingen måde import fra andre medlemsstater eller eksport til andre medlemsstater. Systemet har således ikke til formål at overvåge parallelimport. Appellanten gør gældende, at Kommissionens fremstilling er vildledende. Systemet giver kun oplysning til de enkelte aftaledeltagere om det samlede salg til kunder inden for en forhandlers område, uden at det angives, hvilken forhandler der har foretaget et givet salg, såvel som oplysning om en forhandlers samlede salg til kunderne inden for vedkommendes aftaleområde.

— Oplysninger om de enkelte konkurrenters salg: SIL kan give oplysning om en given konkurrents samlede omsætning, med eller uden opdeling på de enkelte modeller, for henholdsvis Det Forenede Kongerige, enkelte regioner under Landbrugsministeriet, landbrugstype, grevskab, egne forhandleområder eller postnummer. Disse oplysninger kan meddeles månedligt.

— Oplysninger fra blanket V55: chassisnumre, indregistreringsdato for hver traktor af et mærke, der forhandles i Det Forenede Kongerige. Disse oplysninger meddeles månedsvis. De har til formål at muliggøre kontrol med garanti- og rabatkrav.

18. Den 4. januar 1988 anmeldte AEA, for at opnå primært en negativattest og subsidiært en individuel fritagelse, en aftale til Kommissionen vedrørende en ordning for udveksling for oplysninger, der var baseret på data vedrørende indregistreringer af landbrugstraktorer. Denne aftale om udveksling af oplysninger afløste en tidligere aftale fra 1975, der ikke var blevet anmeldt til Kommissionen. Kommissionen var blevet opmærksom på den sidstnævnte aftale i 1984 i anledning af undersøgelser, som den foretog, efter at den havde fået forelagt en klage over, at der blev lagt hindringer i vejen for parallelimport.

19. Den 11. november 1988 sendte Kommissionen en meddelelse af klagepunkter til AEA, til hver af de otte medlemmer, der var omfattet af oplysningsordningen, og til SIL. Den 24. november 1988 besluttede parterne i aftalen at suspendere den. Under en høring i Kommissionen gjorde parterne gældende, idet de især henviste til en undersøgelse, der var foretaget af professor Albach, medlem af Berlin Science Center, at de uddelte oplysninger havde en gavnlig virkning på konkurrencen. Den 12. marts 1990 anmeldte fem parter i aftalen, herunder John Deere, en ny aftale til Kommissionen vedrørende udsendelse af oplysninger, Data System, og forpligtede sig til ikke at gennemføre det nye system, før de havde modtaget en reaktion fra Kommissionen på deres anmeldelse.

20. Ved beslutning 92/157 har Kommissionen

— fastslået, at aftalen om udveksling af oplysninger om indregistreringer af landbrugstraktorer er i strid med traktatens artikel 85, stk. 1, »i det omfang den medfører udveksling af oplysninger, der tjener til at bestemme de enkelte konkurrenters salg, samt oplysninger om forhandlernes salg og import af egne varer« (artikel 1)

— afslået ansøgningen om fritagelse i henhold til traktatens artikel 85, stk. 3 (artikel 2)

— pålagt AEA og parterne i aftalen at indstille overtrædelsen, dersom det ikke allerede er sket, og for fremtiden at undlade at indgå nogen aftale, der kan have det samme eller et lignende formål eller den samme eller en lignende virkning (artikel 3).

21. John Deere anfægtede denne beslutning for Retten i form af et annullationssøgsmål, hvorunder Retten ved sin dom i sagen John Deere mod Kommissionen frifandt sagsøgte. Den 13. januar 1995 iværksatte John Deere nærværende appel af den nævnte dom.

II — Appelanbringenderne

22. John Deere har nedlagt påstand om, at Rettens dom ophæves, og har til støtte herfor fremført følgende otte anbringender:

— Begrundelsen er modstridende og utilstrækkelig.

— Anvendelsen af traktatens artikel 85, stk. 1, på aftalen er urigtig.

— Opfattelsen af traktormarkedet i Det Forenede Kongerige som et lukket oligopol er urigtig.

— Anvendelsen af artikel 85, stk. 1, for så vidt angår konkurrencen mellem fabrikanterne er urigtig.

— Anvendelsen af artikel 85, stk. 1, på AEA's møder er urigtig.

— Anvendelsen af artikel 85, stk. 1, for så vidt angår interbrand-konkurrence er urigtig.

— Anvendelsen af artikel 85, stk. 1, for så vidt angår påvirkningen af samhandelen mellem Det Forenede Kongerige og de øvrige medlemsstater er urigtig.

— Afslaget på at anvende artikel 85, stk. 3, er ubegrundet.

23. Før disse anbringender gennemgås enkeltvis, finder jeg det hensigtsmæssigt at sammenfatte de af Domstolen fastsatte kriterier vedrørende formaliteten i forbindelse med appel af domme afsagt af Retten.

24. På grundlag af artikel 51, stk. 1, i EF-statutten for Domstolen, som uddyber traktatens artikel 168 A, stk. 1, og af artikel 112, stk. 1, litra c), i procesreglementet har Domstolen gradvist udarbejdet kriterier vedrørende formaliteten i forbindelse med appelsager.

For det første har Domstolen udarbejdet en fast praksis [3], hvorefter appellanten præcist skal angive, hvilke elementer der anfægtes i den dom, som påstås ophævet, og de retlige anbringender, der særligt gøres gældende til støtte herfor. En appel, der blot gentager eller nøjagtigt gengiver de anbringender og argumenter, der allerede er blevet fremført for Retten, herunder de anbringender og argumenter, der var støttet på faktiske omstændigheder, som Retten udtrykkeligt har afvist at lægge til grund, opfylder ikke dette krav. En sådan appel har i realiteten kun til formål at opnå, at de i stævningen for Retten fremsatte påstande pådømmes endnu en gang, hvilket i henhold til artikel 49 i EF-statutten for Domstolen falder uden for dennes kompetence.

For det andet har Domstolen fastslået, at en appel kun kan støttes på, at Retten har tilsidesat visse retsregler, idet enhver bedømmelse af faktisk karakter er udelukket. Den har derefter fastslået, at Rettens vurdering af det for denne forelagte bevismateriale ikke udgør et retligt spørgsmål, som er underlagt kontrol i forbindelse med appel, når bortses fra tilfælde, hvor dette bevismateriale er blevet fordrejet, eller hvor den indholdsmæssige urigtighed af Rettens bevisvurdering fremgår af akterne i den sag, den har behandlet. Domstolen har ikke kompetence til at undersøge de beviser, som Retten har lagt til grund ved fastlæggelsen af de faktiske omstændigheder, når disse beviser er blevet forskriftsmæssigt tilvejebragt, og de almindelige retsgrundsætninger og de processuelle regler om bevisbyrde og bevisførelse er blevet overholdt. Det påhviler Domstolen at gennemføre en kontrol med den retlige vurdering af disse faktiske omstændigheder og de retlige konsekvenser, Retten har draget [4].

Ovennævnte retspraksis fastlægger relativt stramme kriterier for formaliteten i appelsager for at sikre, at appellen ikke blot udgør en ny undersøgelse, og for at sikre, at Rettens bedømmelse af faktisk karakter ikke anfægtes.

25. Jeg mener, at det i konkurrencesager, som udspringer af Kommissionens beslutninger, er vigtigt, således som generaladvokat Jacobs har anført [5], at anlægge en restriktiv fortolkning af kriterierne vedrørende formaliteten i appelsager og særligt den i EF-statuttens artikel 51 indeholdte betingelse, hvorefter appelsager ved Domstolen udelukkende vedrører retsspørgsmål. I sådanne sager undersøger Retten en kommissionsbeslutning, som redegør for tvistens faktiske omstændigheder og giver en retlig bedømmelse. Idet den enten baserer sig på Kommissionens konstateringer eller foretager nye undersøgelser, fastlægger Retten faktum, og Domstolen skal i appelsager hen-

3 — Jf. bl.a. kendelse af 26.4.1993, sag C-244/92 P, Kupka-Floridi/ØSU, Sml. I, s. 2041, af 26.9.1994, sag C-26/94 P, X mod Kommissionen, Sml. I, s. 4379, af 17.10.1995, sag C-62/94 P, Turner mod Kommissionen, Sml. I, s. 3177, og dom af 24.10.1996, sag C-73/95 P, Viho mod Kommissionen, Sml. I, s. 5457, præmis 25 og 26.

4 — Dom af 2.3.1994, sag C-53/92 P, Hilti mod Kommissionen, Sml. I, s. 667, og af 6.4.1995, forenede sager C-241/91 P og C-242/91 P, RTE og ITP mod Kommissionen, Sml. I, s. 743, samt kendelse af 17.9.1996, sag C-19/95 P, San Marco mod Kommissionen, Sml. I, s. 4435, præmis 39.

5 — Forslag til afgørelse fra generaladvokat Jacobs i sagen Hilti mod Kommissionen, nævnt ovenfor (punkt 8-12 og 46-49).

holde sig hertil, eftersom Rettens funktion ville blive undergravet, såfremt Domstolen, på appellanternes anmodning, på ny skulle undersøge de i Rettens domme fremlagte faktiske omstændigheder.

Jeg skal nu undersøge John Deere's anbringender til støtte for appellen i lyset af nævnte stramme kriterier vedrørende formaliteten. Anvendelsen af disse kriterier er af særlig betydning i nærværende appelsag, for så vidt som appellanten adskillige gange gentager argumenter, der allerede er blevet fremført for Retten, og ofte anfægter Rettens vurdering af de faktiske omstændigheder, uden at rejse retlige spørgsmål, af relevans for appelsagen.

A — *Modstridende og utilstrækkelig begrundelse*

26. Hvad angår eksistensen af modsigelser i begrundelsen finder appellanten, at Retten har foretaget en urigtig retsanvendelse ved i den anfægtede doms præmis 39 og 40 at undersøge lovligheden af informationsudvekslingsordningen og ikke Data System-ordningen, selv om de virksomheder, som havde anmeldt sidstnævnte til Kommissionen, ikke længere deltog i denne informationsudvekslingsordning.

27. Denne del af anbringendet bør afvises, eftersom det vedrører et faktisk spørgsmål, som Retten har taget stilling til, og som ikke kan rejses i en appelsag. Retten fandt i den anfægtede dom, at Kommissionen har foretaget en korrekt analyse af lovligheden af ordningen om udveksling af oplysninger og om Data System, eftersom de virksomheder, der havde tilsluttet sig den første ordning, ikke alle var medlem af den anden ordning, og eftersom anmeldelsen af informationsudvekslingsordningen ikke var blevet trukket tilbage.

28. Hvad angår begrundelsens utilstrækkelighed, gør John Deere to anbringender gældende. For det første mener appellanten, at Retten har foretaget en urigtig retsanvendelse ved i den anfægtede doms præmis 40 at fastslå, at den anfægtede beslutning var tilstrækkelig begrundet for så vidt angår lovligheden af Data System, hvorved den ved ekstrapolering uberettiget overfører betragtningerne vedrørende informationsudvekslingsordningen, uanset forskellene mellem disse to systemer. Dette af appellanten fremførte argument til støtte for appellen må tillige afvises, eftersom det anfægter en faktisk omstændighed, som endeligt er fastslået i Rettens dom, nemlig ligheder og forskelle mellem de meddelte oplysninger i informationsudvekslingsordningen og i Data System.

29. For det andet mener appellanten, at Retten ikke i tilstrækkeligt omfang har forklaret baggrunden, for at Kommissionen var berettiget til at basere sig på en grænseværdi på ti solgte traktorer i et bestemt aftaleom-

råde, af en bestemt produkttype eller i en bestemt tidsperiode, under hvilken der antages at være en betydelig risiko for identifikation af oplysninger, skønt de er aggregerede, vedrørende nogle eller alle fabrikanters nøjagtige omsætning. Ifølge appellanten er denne grænseværdi på ti solgte enheder yderst restriktiv, eftersom anvendelsen heraf, i små forhandleområder, forsinker spredningen af oplysninger betydeligt.

30. Appellantens argument bør forkastes. Ifølge Domstolens praksis skal kontrollen af komplicerede økonomiske vurderinger, som fremgår af Kommissionens konkurrencebeslutninger, i det væsentligste begrænses til en efterprøvelse af, om der foreligger et åbenbart fejlskøn, eller om der foreligger magtfordrejning [6]. Fastsættelsen af et kriterium, som hindrer et præcist kendskab til konkurrenters salg, udgør uden tvivl en kompliceret økonomisk vurdering. I den anfægtede doms præmis 92 har Retten fastslået, at Kommissionen ikke har gjort sig skyldig i et åbenbart urigtigt skøn ved at anvende kriteriet om ti solgte enheder, henset til markedets karakteristika og arten af de udvekslede oplysninger. Ved at foretage en udtømmende analyse af de faktiske omstændigheder i konkurrencesager er Retten fuldt ud i stand til at gennemføre den begrænsede domstolskontrol, som fællesskabsretspraksis har fastsat, for så vidt angår økonomiske vurderinger indeholdt i Kommissionens beslutninger. Efter min opfattelse kan Rettens kontrol med disse vurderinger, som altid er nært forbundet med tvistens faktiske omstændigheder, principielt ikke gøres til genstand for appel.

31. På baggrund af det anførte mener jeg, at dette til støtte for appellen fremførte anbringende delvist skal afvises, og at de argumenter, som kan antages til realitetsbehandling, skal forkastes.

B — *Urigtig anvendelse af traktatens artikel 85, stk. 1, på aftalen*

32. Ifølge John Deere har Retten foretaget en urigtig retsanvendelse ved i den anfægtede doms præmis 66 at fastslå, at der foreligger en aftale, i hvert fald en stiltiende, mellem markedsdeltagerne om ved hjælp af postnummersystemet i Det Forenede Kongerige at fastlægge grænserne for forhandlernes salgsområder.

33. Dette anbringende bør forkastes, eftersom det gentager de argumenter, som John Deere allerede har fremført for Retten, og eftersom det anfægter faktiske omstændigheder, i relation til hvilke Rettens afgørelse er endelig. Retten fandt det bevist, at der var en, i hvert fald stiltiende, aftale mellem markedsdeltagerne om under henvisning til postnummersystemet i Det Forenede Kongerige at fastlægge grænserne for

6 — Dom af 11.7.1985, sag C-42/84, Remia m.fl. mod Kommissionen, Sml. s. 2545, præmis 34, og forslag til afgørelse fra generaladvokat Jacobs i sagen Hilti mod Kommissionen, nævnt ovenfor (punkt 9).

forhandlernes salgsområder såvel som en institutionel ramme, der — gennem AEA og SIL — muliggjorde udveksling af oplysninger mellem markedsdeltagerne.

34. Derfor bør dette anbringende, som er fremført til støtte for appellen, afvises.

C — *Urigtig karakterisering af traktormarkedet i Det Forenede Kongerige som et lukket oligopol*

35. Med dette anbringende gør appellanten gældende, at Retten ved at karakterisere det britiske marked for landbrugstraktorer som et lukket oligopol, har begået følgende fem fejl:

— en ufuldstændig og utilstrækkelig begrundet analyse af det pågældende marked

— en manglende undersøgelse af den af John Deere fremlagte sagkyndige rapport

— en materiel unøjagtighed i Rettens konklusioner

— en ukorrekt definition af det pågældende geografiske marked

— mangel på konkurrencebegrænsninger.

36. Ifølge John Deere består Rettens første fejl i forbindelse med analysen af det britiske marked for landbrugstraktorer i, at den ikke har taget hensyn til tre væsentlige faktorer, nemlig priskonkurrencen, produktudvikling gennem forskning og teknologisk udvikling samt traktorfabrikanternes kunders økonomiske styrke.

Dette argument kan ikke tiltrædes. Som Kommissionen har anført i sit svarskrift, har Retten i den anfægtede dom taget højde for disse tre af John Deere påberåbte faktorer, men har fastholdt, at Kommissionen ikke har foretaget et åbenbart urigtigt skøn i den anfægtede beslutning ved at fremhæve andre aspekter vedrørende det pågældende marked og dermed konkludere, at der var tale om et lukket oligopol. Således henviser Retten i præmis 74 i den anfægtede dom til de øvrige af John Deere påberåbte faktorer, men i præmis 78, 79 og 80 fastholder den, at Kommissionen ikke har gjort sig skyldig i et åbenbart urigtigt skøn ved at basere sig på andre markedskarakteristika — fabrikanternes markedsandele, relativ stabilitet, høje adgangsbarrierer — og på grundlag heraf fastslå, at der var tale om et lukket oligopol.

Efter min opfattelse har Retten taget højde for de af John Deere anførte faktorer, og under en appelsag er det ikke muligt at gentage de argumenter, som allerede er blevet fremført for førsteinstansen angående markedets faktiske karakteristika, som det tilkommer Retten at bedømme.

37. Ifølge John Deere består den anden fejl, som Retten har begået i forbindelse med fastsættelse af det britiske landbrugstraktormarkeds karakteristika, i, at den ikke i tilstrækkelig grad har undersøgt den økonomiske rapport fra professor Albach, den af appellanten udpegede sagkyndige. Jeg mener ikke, at der foreligger en sådan fejl, eftersom den anfægtede doms præmis 75 indeholder en henvisning til denne rapport [7]. Retten har ikke desto mindre i dommens præmis 78, 79 og 80 valgt at karakterisere det britiske traktormarked på samme måde som det karakteriseredes af en anden af Kommissionen udpeget ekspert, professor Neumann, og i rapporten om landbrugsmaskiner i Det Europæiske Fællesskab, ligeledes fremlagt af Kommissionen. Efter min opfattelse har Retten i tilstrækkelig grad begrundet, hvorfor den foretrak sidstnævnte økonomiske markedsanalyse og derfor ikke foretog et åbenbart urigtigt skøn, eftersom det ikke kan kræves, at Retten i sin dom imødegår samtlige af de af professor Albach i dennes rapport fremførte argumenter.

38. Den tredje fejl begået i forbindelse med fastsættelsen af markedets karakteristika består ifølge appellanten i materielle unøjagtigheder i Rettens konklusioner, som var baseret på de i sagen fremlagte dokumenter. Ifølge John Deere kan det på grundlag af disse dokumenter ikke, som Retten har gjort, konkluderes, at det pågældende marked er karakteriseret ved en relativ stabilitet i konkurrenternes stilling, høje adgangsbarrierer og tilstrækkelig produkthomogenitet.

Dette argument kan ikke tiltrædes, eftersom det anfægter vurderinger af faktisk karakter, hvor Rettens afgørelse er endelig, vedrørende det britiske marked for landbrugstraktorers struktur og karakteristika. Appellanten hverken påberåber sig eller præciserer unøjagtigheder i de i sagen fremlagte dokumenter, som kunne have fået Retten til at foretage en urigtig bevisbedømmelse, hvorfor argumentet ikke kan antages til realitetsbehandling under en appelsag, og ikke finder støtte i dommen i sagen Kommissionen mod Brazzelli Lualdi m.fl. [8].

39. For det fjerde gør appellanten gældende, at Retten har defineret det pågældende geografiske marked fejlagtigt ved at afgrænse det til markedet for landbrugstraktorer i Det Forenede Kongerige.

7 — Ifølge professor Albach er det britiske marked for landbrugstraktorer »... stort og oligopolistisk og med et differentieret produkttilbud, hvor hovedleverandørernes samlede markedsandel har været vigende, og hvor nye leverandører har vundet indpas. Der er tale om et marked, på hvilket priskonkurrencen er 'knivskarp' ...«.

8 — Dom af 1.6.1994, sag C-136/92 P, Sml. I, s. 1981, præmis 49, hvori Domstolen fastslog følgende: »Det er således alene Retten, der er kompetent til at fastlægge de faktiske omstændigheder i sagen, når bortses fra tilfælde, hvor den indholdsmæssige urigtighed af dens konstateringer følger af akterne i den sag, den behandler.«

Dette argument kan ikke antages til realitetsbehandling i en appelsag, eftersom John Deere ikke har gjort det gældende under sagen for Retten, hvori appellanten begrænsede sig til at anfægte informationsudvekslingsordningens virkning på samhandelen mellem medlemsstaterne [9].

40. Endelig påstår John Deere, at Retten har begået en fejl ved i præmis 51 i den anfægtede dom at antage, at den omstændighed, at der er tale om et meget koncentreret marked, medfører, at konkurrencen var svækket. Ifølge appellanten er det muligt at have en hård konkurrence på et oligopolistisk marked.

John Deere's argumentation kan ikke tiltrædes. Retten nøjes ikke med at konstatere en automatisk sammenhæng mellem koncentrationsgraden på det pågældende marked og konkurrencens intensitet på dette marked. Den undersøgte det britiske marked for landbrugstraktorers karakteristika og udledte heraf, at der er tale om et lukket oligopol. Den konkluderede derefter, at på et marked med sådanne karakteristika begrænser en informationsordning som den pågældende konkurrencen. John Deere fremfører ikke noget argument mod Rettens konklusion, som stemmer overens med Kommissionens opfattelse i den anfægtede beslutning.

41. På baggrund af ovenstående finder jeg, at dette til støtte for appellen fremførte anbringende delvist bør afvises, og at de argumenter, som kan antages til realitetsbehandling, bør forkastes.

D — *Urigtig anvendelse af traktatens artikel 85, stk. 1, for så vidt angår konkurrencen mellem fabrikanterne*

42. Dette af John Deere påberåbte anbringende er opdelt i følgende tre led:

— Nedsættelsen eller fjernelsen af usikkerheden med hensyn til markedets funktion begrænsede ikke konkurrencen.

— Mangel på øgede adgangsbarrierer.

9 — Jf. nævnte dom i Kommissionen mod Brazzelli Lualdi m.fl., hvis præmis 59 er affattet således: »En parts adgang til først for Domstolen at fremføre et anbringende, der ikke er blevet fremført for Retten, er ensbetydende med en adgang til at forelægge Domstolen — der har en begrænset kompetence i appelsager — en mere omfattende tvist end den, der blev forelagt Retten. Under en appel har Domstolen således kun kompetence til at tage stilling til den retlige afgørelse, der er blevet truffet vedrørende de anbringender, der er blevet behandlet i første instans.«

— Artikel 85, stk. 1, forbyder ikke »rent potentielle virkninger på konkurrencen«.

Jeg vil undersøge de tre led af dette anbringende, som er fremført til støtte for appellen.

1. Nedsættelsen eller fjernelsen af usikkerheden med hensyn til markedets funktion begrænsede ikke konkurrencen

43. John Deere finder, at Retten i den anfægtede dom har fejlfortolket betydningen af de i artikel 85, stk. 1, indeholdte udtryk: »... begrænse ... konkurrencen«. Efter Rettens opfattelse begrænses konkurrencen, når virksomhederne ophører med uafhængigt at fastsætte deres markedsadfærd og dermed svækker konkurrencen [10]. I den foreliggende sag har hverken Retten eller Kommissionen konstateret nogen konkurrencebegrænsning, eftersom de ikke har dokumenteret, at nedsættelsen af usikkerheden på det britiske marked for landbrugstraktorer, som skyldtes informationsudvekslingsordningen, begrænsede virksomhedernes frihed til at træffe uafhængige beslutninger eller medførte en svækkelse af konkurrencen.

For så vidt angår virksomhedernes frihed til at træffe uafhængige beslutninger mener John Deere ikke, at informationsudvekslingsordningen begrænser denne, eftersom de af SIL meddelte oplysninger vedrørte konkurrenternes tidligere resultater og ikke oplysninger vedrørende forretningshemmeligheder såsom pris og kundekreds eller produktionsplaner. Disse oplysninger afslører ikke den fremtidige kommercielle strategi i virksomhederne, hvis adfærd som svar på den højere grad af konkurrence på markedet ikke kan forudses og ikke nødvendigvis er sammenfaldende. Ifølge appellanten bekræfter dommen i »cellulose«-sagen [11] dette argument. Endvidere medførte informationsudvekslingsordningen ikke en svagere konkurrence mellem fabrikanterne af landbrugstraktorer, og de opretholdt stadig aggressive forretningsstrategier, eftersom ordningen indebar en videregivelse af aggregerede salgsdata, som endvidere først blev kendt efter flere måneders forsinkelse.

Hvad angår den mulige svækkelse af konkurrencen som følge af indførelsen af informationsudvekslingsordningen benægter John Deere, at en sådan svækkelse har fundet sted. Appellanten finder derimod, at ordningen har ændret konkurrencevilkårene på det britiske marked for landbrugstraktorer i en positiv retning, eftersom den øgede gennemsigtighed har stimuleret konkurrencen, idet virksomhederne bedre kan indkredse forbru-

10 — Dom af 16.12.1975, forenede sager 40/73-48/73, 50/73, 54/73, 55/73, 56/73, 111/73, 113/73 og 114/73, Suiker Unie m.fl. mod Kommissionen, Sml. s. 1663, og af 14.7.1981, sag 172/80, Züchner, Sml. s. 2021.

11 — Dom af 31.3.1993, forenede sager 89/85, 104/85, 114/85, 116/85, 117/85, 125/85-129/85, Åhlström m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 1307, præmis 64 (herefter »cellulosedommen«).

gernes ønsker og markedstendenser og således tilpasse deres planlægning herefter.

44. Med henblik på at underbygge denne argumentation fremfører John Deere forskellige argumenter, som efter min opfattelse bør forkastes, eftersom de misfortolker de af Retten i den anfægtede dom fastslåede fakta. Retten fastslog, at traktormarkedet i Det Forenede Kongerige er et oligopolistisk marked, som det er vanskeligt at få adgang til (præmis 78-84), at de i forbindelse med aftalen om oplysninger udvekslede oplysninger udgør forretningshemmeligheder (præmis 81), og at de detaljerede og præcise oplysninger blev udvekslet mellem fabrikanterne med korte mellemrum (præmis 51).

45. På grundlag heraf finder jeg, at dette led i anbringendet til støtte for appellen bør forkastes, eftersom Retten i den anfægtede dom har anvendt konkurrencebegrænsningskriteriet korrekt, en betingelse, som nødvendigvis skal være opfyldt, for at en aftale kan være i strid med artikel 85, stk. 1.

46. Ifølge Domstolens praksis begrænses eller fordrejes konkurrencen i artikel 85, stk. 1's forstand, når de erhvervsdrivende ikke længere uafhængigt kan træffe beslutning om deres salgsstrategi. Dette krav om uafhængighed udelukker ikke de erhvervsdrivendes ret til at foretage de nødvendige tilpasninger til deres konkurrenters adfærd, men det forhindrer imidlertid kategorisk enhver direkte eller indirekte kontakt mellem sådanne erhvervsdrivende, som har til formål eller til følge at ændre de normale konkurrencevilkår på det pågældende marked, henset til produktets eller de præsterede tjenesteydelsers art, størrelsen og antallet af virksomheder på markedet samt dettes omfang [12].

47. De erhvervsdrivendes uafhængighed hvad angår deres salgsstrategi forsvinder naturligvis, når de indgår en aftale, der begrænser deres fremtidige handlefrihed på markedet. Denne uafhængighed kan tillige blive undermineret, når virksomhederne indfører samarbejdsstrukturer med henblik på at forfølge en fælles økonomisk interesse som, uden at den direkte danner grundlag for en konkurrencebegrænsende praksis, påvirker konkurrencen mellem fabrikanterne.

48. I den foreliggende sag har de største fabrikanter af landbrugstraktorer i Det Forenede Kongerige indført en samarbejdsstruktur, nemlig aftalen om informationsudveksling, som skal lette deres kendskab til det britiske marked. Denne aftale øger gennemsigtigheden på markedet mærkbart og reducerer derfor usikkerheden vedrørende konkurrerende virksomheders forretningsstrategier.

12 — Nævnte domme i sagen Suiker Unie m.fl. mod Kommissionen (præmis 173 og 174), og i Züchner-sagen (præmis 13 og 14).

49. Efter min opfattelse begrænser denne reduktion af usikkerhedsgraden, som skyldes aftalen om informationsudveksling, virksomhedernes frihed til at træffe uafhængige forretningsmæssige beslutninger, og følgelig er den konkurrencebegrænsende i artikel 85, stk. 1's forstand. Denne konklusion, som stemmer overens med Kommissionens og Rettens argumentation, er baseret på følgende betragtninger:

— Gennemsigtigheden og den deraf følgende reduktion af usikkerheden styrker kun konkurrencen på markeder med stærk konkurrence. På oligopolistiske markeder som det foreliggende gør en overdreven gennemsigtighed det derimod muligt for virksomhederne hurtigt at få kendskab til konkurrenternes forretningsstrategi, hvilket er et forhold som medfører en »blokering« af markedet, hvilket modvirker aggressive forretningsstrategier. Denne overdrevne gennemsigtighed ophæver, eller hindrer i det mindste, konkurrencen på et oligopolistisk marked.

— De mellem aftaledeltagerne udvekslede oplysninger vedrører forretningshemmeligheder og gør det muligt for dem at få kendskab til deres forhandleres omsætning i og uden for det tildelte område samt til omsætningen hos andre konkurrerende virksomheder og deres forhandlere, som ligeledes deltager i aftalen. De af SIL meddelte oplysninger vedrørende salg gør det endvidere muligt for virksomhederne at få kendskab til parallelimport fra andre medlemsstater.

— SIL videregiver oplysningerne til medlemmerne af aftalen ugentligt, månedligt eller kvartalsvis. Tidsforløbet mellem salget og informationsmeddelelsen er forholdsvis kort, hvilket bevirker, at oplysningerne ikke har en »tilbagevirkende« karakter for virksomhederne, men er oplysninger om andre konkurrerende virksomheders salgsstrategi.

— Det er udelukkende de virksomheder, som sælger traktorer, der modtager de af SIL videregivne oplysninger, som ikke offentliggøres. Derfor får købere ingen fordel af informationsaftalen. Dette forhold bevirker, at Domstolens afgørelse i cellulose-dommen [13] ikke, i modsætning til hvad appellanten påstår, finder anvendelse på den foreliggende sag, eftersom den af fabrikanterne indførte ordning med kvartalsvise prisannonceringer vedrørende papirmasse bibragte køberne nyttige oplysninger. Aftalen i den foreliggende sag muliggør imidlertid kun en informationsudveksling mellem traktorfabrikanter, som er konkurrenter på det britiske marked.

50. På baggrund heraf mener jeg, at denne del af anbringendet til støtte for appellen bør forkastes.

13 — Nævnte dom (præmis 63 og 64).

2. Mangel på øgede adgangsbarrierer

51. Retten fandt i den anfægtede doms præmis 52-84, at informationsaftalen havde en negativ virkning for de virksomheder, som ønskede at trænge ind på det britiske marked for landbrugstraktorer, eftersom disse, såfremt de ikke deltog i aftalen, afskar sig fra visse nødvendige oplysninger om dette marked, og, såfremt de deltog i aftalen, ville deres salgsstrategi hurtigt blive kendt for virksomheder, som allerede var etableret på dette marked.

John Deere gør gældende, at denne udtalelse er urigtig, og anfører to grunde hertil. For det første har samtlige fabrikanter og sælgere, som beslutter sig for at etablere sig i Det Forenede Kongerige, adgang til informationsudvekslingssystemet, og såfremt de ikke bliver medlem af informationsudvekslingsaftalen, kan de fastsætte en uafhængig forretningsstrategi, selv om de ikke råder over de i forbindelse med denne aftale meddelte oplysninger. For det andet, såfremt disse nye virksomheder bliver medlem af ordningen, bibeholder de deres handlefrihed på markedet, og deres salgsstrategi bliver ikke hurtigt udbredt til konkurrenterne.

52. Disse argumenter til støtte for appellen bør afvises, eftersom John Deere herved blot gentager de allerede fremførte argumenter, som Retten forkastede i den anfægtede dom, og ikke har fremført noget argument til støtte for, at Rettens vurdering eventuelt skulle være behæftet med en retlig mangel.

3. Traktatens artikel 85, stk. 1, forbyder ikke »rent potentielle virkninger på konkurrencen«

53. Ifølge John Deere har Retten gjort sig skyldig i en retlig mangel ved i den anfægtede doms præmis 61-92 at udtale, at artikel 85, stk. 1, forbyder såvel egentlige konkurrencebegrænsende virkninger som potentielle virkninger, såfremt de har en mærkbar virkning. Derfor fandt Retten det uden betydning, at Kommissionen ikke havde påvist, at informationsudvekslingsaftalen på det britiske marked for landbrugstraktorer havde haft egentlige konkurrencebegrænsende virkninger.

Ifølge John Deere har Retten i den anfægtede dom ikke på korrekt vis anvendt Domstolens domme i sagerne Société technique minière [14] og Salonia [15] samt Rettens dom i sagen Petrofina mod Kommissionen [16], hvortil Retten henviser til støtte for sin konklusion om, at artikel 85, stk. 1, forbyder rent potentielle konkurrencebegrænsende virkninger. Dommene i Salonia- og Petrofina-sagerne

14 — Dom af 30.6.1966, sag 56/65, Sml. 1965-1968, s. 211; org. ref.: Rec. s. 337.

15 — Dom af 16.6.1981, sag 126/80, Sml. s. 1563.

16 — Rettens dom af 24.10.1991, sag T-2/89, Sml. II, s. 1087.

vedrører potentielle virkninger af en aftale på samhandelen mellem medlemsstaterne og ikke deres potentielle virkninger på konkurrencen. I Société technique minière-dommen findes ingen udtalelse om, at rent potentielle konkurrencebegrænsende virkninger var tilstrækkelige til at fastslå eksistensen af en overtrædelse af artikel 85, stk. 1.

Virkningerne af en aftale skal vurderes i lyset af den konkurrence, der ville have hersket på det pågældende marked, såfremt aftalen ikke havde eksisteret. Domstolen har følgelig fundet, at det skal undersøges »... om disse bestemmelser aktuelt har en svækkelse af konkurrencen til følge«, og om Kommissionen endvidere i fornødent omfang har overvejet deres potentielle virkninger [19], samt den økonomiske sammenhæng, som konkurrencen udøves i, såfremt der ikke forelå en aftale [20]. Endvidere er det nødvendigt, at aftalen har en mærkbar virkning på konkurrencen [21].

54. Appellantens argumenter bør forkastes.

55. For at en aftale er i strid med artikel 85, stk. 1, må den nødvendigvis have »til formål eller til følge at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen inden for fællesmarkedet ...«. Ifølge Domstolens praksis [17] skal det først undersøges, hvorvidt selve formålet med aftalen udgør en konkurrencebegrænsning. Såfremt det er tilfældet, er den i artikel 85, stk. 1, indeholdte betingelse opfyldt, og det er ikke nødvendigt at analysere aftalens virkninger. Såfremt aftalen ikke i kraft af sit formål er konkurrencebegrænsende, er det nødvendigt at vurdere dens virkninger med henblik på at fastslå, hvorvidt den begrænser konkurrencen eller ej [18].

Konstateringen af en aftales virkninger på konkurrencen udgør en kompliceret økonomisk overvejelse, og Domstolen har fastslået, at selv om den generelt udøver fuld kontrol med, om betingelserne for at anvende artikel 85, stk. 1, er opfyldt, må den kontrol, som den udøver vedrørende komplicerede økonomiske vurderinger, der er foretaget af Kommissionen, nødvendigvis begrænses til en efterprøvelse af, om procedureforskrifterne er overholdt, om begrundelsen er tilstrækkelig, om de faktiske omstændigheder er materielt rigtige, samt om der foreligger en åbenbar vildfarelse eller magtfordrejning [22].

17 — Jf. særligt den nævnte dom i sagen Société technique minière (Sml. 1965-1968, s. 216; org. ref.: Rec. s. 359), dom af 13.7.1966, forenede sager 56/64 og 58/64, Consten og Grundig mod Kommissionen, Sml. 1965-1968, s. 245; org. ref.: Rec. s. 429, af 11.12.1980, sag 31/80, L'Oréal, Sml. s. 3775, præmis 19, den nævnte dom i sagen Remia m.fl. mod Kommissionen, præmis 18, dom af 27.1.1987, sag 45/85, Verband der Sachversicherer mod Kommissionen, Sml. s. 405, præmis 39, og af 17.11.1987, forenede sager 142/84 og 156/84, BAT og Reynolds mod Kommissionen, Sml. s. 4487.

18 — Jf. punkt 15 og 16 i generaladvokat Tesauro's forslag til afgørelse forud for dom af 15.12.1994, sag C-250/92, DLG, Sml. I, s. 5641.

19 — Den nævnte BAT og Reynolds-dom, præmis 54, og dom af 27.2.1992, sag T-19/91, Vichy mod Kommissionen, Sml. II, s. 415, præmis 59.

20 — Dom af 12.12.1995, sag C-399/93, Oude Luttikhuis m.fl., Sml. I, s. 4515, præmis 10.

21 — Dom af 9.7.1969, sag 5/69, Völk, Sml. 1969, s. 69; org. ref.: Rec. s. 295, og af 8.6.1995, sag T-7/93, Langnese-Iglo mod Kommissionen, Sml. II, s. 1533, præmis 98.

22 — De nævnte domme i sagerne Remia m.fl. mod Kommissionen (præmis 34) og BAT og Reynolds mod Kommissionen (præmis 62).

56. I den foreliggende sag havde informationsudvekslingsaftalen ikke et konkurrencebegrænsende formål, og det var derfor nødvendigt at undersøge dens påvirkning af konkurrencen på det britiske marked for landbrugstraktorer. I den anfægtede dom finder Retten, at Kommissionen i den anfægtede beslutning i tilstrækkelig grad har fastslået eksistensen af informationsudvekslingsaftalens konkurrencebegrænsende virkninger.

Rettens vurdering synes at stemme overens med Domstolens nævnte praksis. Kommissionen har i den anfægtede beslutning med rette fastslået, at informationsaftalen indeholder potentielle konkurrencebegrænsninger, henset til karakteren af det britiske marked for landbrugstraktorer (lukket oligopol med høje adgangsbarrierer) og til indholdet og hyppigheden af de oplysninger, der udveksles mellem de største erhvervsdrivende på markedet. Det drejer sig om en undersøgelse af en kompliceret økonomisk situation, og Retten har i den anfægtede dom udøvet den af Domstolen i dennes praksis fastsatte domstolskontrol.

Jeg mener ikke, at Retten skulle have krævet, at Kommissionen foretog en undersøgelse af aftalens faktiske konkurrencebegrænsninger på det britiske marked for landbrugstraktorer, hvori den skulle have fastsat priser og markedsandele for hver virksomhed, såfremt der ikke eksisterede en informationsudvekslingsaftale.

57. På den anden side mener jeg ikke, at Rettens henvisning i den anfægtede dom til Salonia- og Petrofina-dommene er helt relevant, eftersom, som John Deere har anført, retsinstansen i disse to sager udtaler, at der skal henses til de potentielle virkninger af en aftale med henblik på at vurdere, hvorvidt den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne. Denne henvisning til retspraksis, hvorpå Retten støtter sin argumentation, skyldes at konkurrencebegrænsningen og påvirkningen af samhandelen inden for Fællesskabet udgør to nødvendige betingelser, som synes tæt forbundet i Domstolens retspraksis [23], for, at der foreligger en tilsidesættelse af artikel 85, stk. 1, og i begge tilfælde muliggør denne retspraksis en hensyntagen til aftalers potentielle virkninger. Jeg mener ikke, at Retten ved den noget upræcise henvisning til disse to domme har foretaget en urigtig retsanvendelse i relation til den efterfølgende begrundelse af den anfægtede dom.

58. På baggrund af ovenstående mener jeg, at denne del af anbringendet til støtte for appellen bør forkastes.

59. Henset til ovenstående argumentation er jeg af den opfattelse, at anbringendet til støtte for appellen delvist bør afvises, og at de dele af anbringendet, som kan antages til realitetsbehandling, bør forkastes.

23 — Jf. C. Bellamy og G. Child: *Derecho de la competencia en el mercado común*, Civitas, Madrid, 1991, s. 142.

E — *Urigtig anvendelse af traktatens artikel 85, stk. 1, på AEA's møder*

60. Med dette anbringende til støtte for appellen gør John Deere gældende, at Retten har foretaget en urigtig retsanvendelse ved i den anfægtede doms præmis 87 at godtage Kommissionens argumentation, hvorefter de regelmæssige møder i AEA-komitéen, som udgør »et forum for indbyrdes kontakter« for fabrikanterne af landbrugstraktorer, gør det muligt at opretholde et højt prisniveau, således at konkurrencen begrænses i henhold til artikel 85, stk. 1's forstand. Appellanten gør gældende, at medlemmerne i forbindelse med Data System udelukkende afholdt sporadiske møder med henblik på at løse rent administrative problemer, og at Kommissionen ikke har kunnet dokumentere eksistensen af høje salgspriser.

61. John Deere giver ikke i forbindelse med dette anbringende nogen begrundelse for sit synspunkt, hvorefter Retten skulle have foretaget en urigtig retsanvendelse ved at fastslå, at de kontakter, som fabrikanterne fik i AEA-komitéen, blev anvendt til at oprette informationsudvekslingsaftalen og følgelig til at svække priskonkurrencen. Derfor bør dette anbringende afvises, eftersom appellanten herved for Domstolen blot gentager de argumenter, som allerede er fremført for Retten, og som i den anfægtede doms præmis 87 og 88 blev forkastet.

F — *Urigtig anvendelse af traktatens artikel 85, stk. 1, på begrænsning af interbrand-konkurrencen*

62. John Deere gør gældende, at Retten har foretaget en urigtig retsanvendelse ved at fastslå, at informationsudvekslingsaftalen gjorde det muligt for aftaledeltagerne at yde hver af deres forhandlere en absolut områdebeskyttelse (præmis 96 i den anfægtede dom) og at overvåge parallelimport ved hjælp af køretøjets chassisnummer, som producenten havde anført på blanket V55/5 (præmis 97 i den anfægtede dom).

Hvad angår absolut områdebeskyttelse af forhandlerne, finder appellanten, at de gennem aftalen til fabrikanterne meddelte oplysninger om deres samt forhandlernes samlede salg i hvert område ikke gjorde det muligt for førstnævnte at lægge pres på forhandlere, der solgte traktorer uden for deres aftaleområde, eftersom de ikke havde kendskab til, til hvilke kunder og i hvilke andre områder disse salg havde fundet sted.

Hvad angår overvågningen af parallelimport finder John Deere, at Retten ikke har taget hensyn til det forhold, at SIL fra september 1988 ophørte med at tilsende aftalens medlemmer blanket V55/5, og at SIL i forbindelse med Data System ikke oplyste navnet på den uafhængige importør.

63. Begge led i dette anbringende til støtte for appellen bør afvises, fordi der er tale om argumenter, der er identiske med de allerede for Retten i Første Instans fremførte, som Retten med føje forkastede, og fordi de anfægter den faktiske bevisvurdering, som er foretaget endeligt af Retten i den anfægtede dom, uden at de rejser noget retligt spørgsmål, som kan gøres til genstand for en prøvelse under en appelsag.

G — *Urigtig anvendelse af traktatens artikel 85, stk. 1, angående indflydelsen på samhandelen mellem Det Forenede Kongerige og de øvrige medlemsstater*

64. Appellanten gør gældende, at Retten har foretaget en urigtig retsanvendelse ved i præmis 101 i den anfægtede dom at anerkende argumentationen i den anfægtede beslutning, hvorefter informationsudvekslingsaftalen påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne mærkbart, fordi den svækkede konkurrence uundgåeligt påvirker størrelsen af importen til Det Forenede Kongerige, under hensyn til det britiske markeds karakteristika og den omstændighed, at de største leverandører på dette marked er aktive på hele det fælles marked. Ifølge John Deere har Kommissionen ikke kunnet påvise, at priserne i Det Forenede Kongerige var lavere end priserne i de øvrige medlemsstater, hvilket var det grundlæggende element med henblik på at påvise informationsudvekslingsaftalens virkning på samhandelen inden for Fællesskabet.

65. Retten har i den anfægtede doms præmis 101 fastslået, at Kommissionen ikke havde kunnet bevise, at priserne på det britiske marked var højere end priserne på markederne på kontinentet, men John Deere kunne heller ikke bevise, at priserne var lavere.

66. Jeg mener, at dette til støtte for appellen påberåbte anbringende bør forkastes. Retten har i præmis 101 i den anfægtede dom netop fastslået, at informationsudvekslingsaftalen påvirkede samhandelen mellem medlemsstaterne mærkbart i artikel 85, stk. 1's forstand. Som Retten har bemærket, udgør det britiske traktormarkeds karakteristika, aftalemedlemmernes høje markedsandel (88%), den detaljerede fastlæggelse af salgene og det forhold, at leverandørerne var aktive på hele det fælles marked, et tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at den pågældende aftale påvirkede samhandelen inden for Fællesskabet. Der er ingen tvivl om, at disse argumenter med en vis sikkerhed beviser, at denne aftale har en direkte eller indirekte, aktuel eller potentiel virkning på handelen med landbrugstraktorer mellem Det Forenede Kongerige og de øvrige medlemsstater i den i Domstolens praksis omhandlede betydning for, at betingelsen for at anvende artikel 85, stk. 1, er opfyldt [24].

24 — Jf. ligeledes de nævnte domme i sagerne Consten og Grundig mod Kommissionen (a.st.), Salonia (præmis 12), Remia m.fl. mod Kommissionen (præmis 22), DLG (præmis 54) og Oude Luttikhuis m.fl. (præmis 18).

H — *Uberettiget afslag på at anvende traktatens artikel 85, stk. 3*

67. Appellanten gør gældende, at Retten har foretaget en urigtig retsanvendelse ved i den anfægtede doms præmis 105 at fastslå, at informationsudvekslingsordningen og Data System ikke opfyldte de nødvendige betingelser for at opnå en individuel fritagelse i henhold til artikel 85, stk. 3. John Deere præciserer, at Retten fejlagtigt fandt, at virksomheden ikke havde dokumenteret, at de konkurrencebegrænsninger, der fulgte af de to aftaler om informationsudveksling, var strengt nødvendige for at opnå en forbedring af produktion og distribution til fordel for forbrugerne. Appellanten gør endvidere gældende, at det ikke havde været muligt at opnå så nøjagtige oplysninger om det britiske marked for landbrugstraktorer, såfremt fabrikanterne havde foretaget individuelle analyser.

68. Dette anbringende til støtte for appellen bør afvises, eftersom John Deere blot anfægter den bedømmelse af de faktiske omstændigheder, som Retten har foretaget, eller gentager de argumenter, som Retten med føje har forkastet i den anfægtede dom. John Deere henviser endog til de i stævningen for Retten indeholdte argumenter uden at rejse et eventuelt retligt spørgsmål vedrørende Rettens bedømmelse.

Sagens omkostninger

69. I medfør af procesreglementets artikel 69, stk. 2, som i henhold til artikel 118 finder anvendelse i appelsager, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger. Såfremt de af appellanten påberåbte argumenter forkastes i overensstemmelse med mit forslag, skal appellanten dømmes til at betale sagens omkostninger.

Forslag til afgørelse

70. På baggrund af ovenstående foreslår jeg Domstolen:

1) delvist at afvise appellen

2) i øvrigt at frifinde Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber

3) at dømme appellanten til at betale sagens omkostninger.